

Elżbieta Jaworska

"Problematyka serbołużycka w publicystyce i twórczości powieściowej Józefa Ignacego Kraszewskiego", Irena Piechowiak, "Ruch Literacki" z.2 (1975) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/4 (58), 115

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) PIECHOWIAK Irena: Problematyka serbołużycka w publicystyce i twórczości powieściowej Józefa Ignacego Kraszewskiego. "Ruch Literacki" 1975 z. 2 s. 89-99.

Omówienie zainteresowań Kraszewskiego historią, życiem społeczno-politycznym i kulturalnym Serbów łużyckich (Wendów). Na plan pierwszy wysuwa się kwestia narodowa tego najmniejszego ugrupowania Słowian i ich zagrożenie przez germanizację. Autorka zbiera wypowiedzi Kraszewskiego na te tematy z "Gazety Codziennej", "Gazety Polskiej", "Tygodnika Ilustrowanego" i in. Zwraca uwagę na polemikę pisarza ze szkicem Richarda Andrégo uzasadniającym niższość kultury łużyckiej wobec niemieckiej. Sygnalizuje wzmianki o Serbach łużyckich w powieściach Kraszewskiego oraz zajmuje się stosunkiem Kraszewskiego do Smolerja, od którego dzieliła go idea panslawizmu, oraz kontaktami z innymi narodowymi działaczami serbskimi (Michałem Hórnikiem i Traugottem Pechem).

BP/58/47

El.J.

(II) PŁAUSZEWSKI Andrzej: Teoria poetycka Jana Brzękowskiego. "Prace Polonistyczne" S. XXXI (1975) s. 7-35.

Szkic jest próbą ukazania jednej tylko dziedziny twórczości Brzękowskiego - teorii poezji, którą pisarz uprawiał głównie w okresie 20-lecia międzywojennego. Najwięcej miejsca poświęca autor rozprawie "Poezja integralna" (1933), w której Brzękowski określił cechy nowej poezji na materiale polskim i francuskim, z uwzględnieniem teorii Peipera i zaznaczeniem własnego, często odmiennego stanowiska. Na szczególną uwagę w tej rozprawie zasługuje - zdaniem autora szkicu - postulat obrazowości rozumianej w kategoriach plastycznych, oraz asocjacionizm, będący dla Brzękowskiego zasadniczym motorem wywołania wyobraźni i wartości poetyckich. W szkicu omówiono ponadto następujące teksty Brzękowskiego: "Nowa sztuka na Zachodzie" (1934), "Integralizm w czasie" (1937), "Wyobraźnia wyzwolona" (1938), "Czas poetycki" (1939) i "O klasycznym i romantycznym widzeniu poezji" (1938).

BP/58/48

I.J.